

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA- ÉS ENERGIAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

Volt egyszer egy pénztár

Összegző beszélgetés Kerekes Istvánnal, a BDSZ Önsegélyező Pénztárának volt ügyvezetőjével, végelszámolóval

2008. év december 31-én végelszámolással megszűnt a BDSZ önsegélyező pénztára, s ezzel az elmúlt évtized talán legfontosabb bányász érdekvédelmi sikertörténetének végére került pont. Röviden felidézve a lényegét: a szakszervezetek érdekérvényesítő munkájának következményeként, az energiaipar privatizációjából befolyt összeg öt százalékát a kormány - 1998-ban - bele-tette egy úgynevezett Villamosenergia-ipari

Foglalkoztatási Alapba abból a célból, hogy a szektorban foglalkoztatott, de a magánosítás következtében munkájukat veszített emberek humánpolitikai problémáin enyhítsen. Két önsegélyező pénztár (egy a BDSZ-nél, egy a VDSZS-nél) alakult, hogy a kormánytól kapott 8,6 milliárd forintot, fele-fele arányban kezelje, s alapszabályban meghatározott támogatásokat nyújtson az arra jogosultaknak.

- Mikor kapcsolódott be a BDSZ pénztár munkájába? - kérdezem Kerekes Istvánt.

- 1998 nyarának végén keresett meg Schalkhammer Antal, a bányászszakszervezet akkori elnöke, hogy megalakult a BDSZ önsegélyező pénztár, s ügyvezető igazgatót keresnek, aki a munkát szakmailag irányítja. Előzetes tájékozódás után elvállaltam a felkérést és 1999 márciusában elkezdtem a munkát. A pénztárnak, az akkori pénztártörvény szerint, már volt Igazgató Tanácsa, Ellenőrző Bizottsága, be volt jegyezve, mint cég a PSZÁF-nál és a bíróságon, a szervezeti keretek tehát már megvoltak. Az is, hogy hat területi irodája lesz, s gyakorlatilag arra várt a pénztár, hogy az 1998-ban megkötött Megállapodás - amely egy 1995-ös Megállapodáson alapult - végrehajtása konkrétan megkezdődjön. Ehhez az kellett, hogy az érintett minisztériumok képviselőiből álljon össze egy Tárcaközi Bizottság, tartsa meg az első ülését, s határozza meg azokat a szempontrendszerket, amely alapján a támogatások, a szerződés szerint elbíráltatások és kifizethetők.

- A pénztár szervezete tehát már készen volt, csak a fizikai állapotát kellett kialakítani?

- Igen, s ez azt jelentette, hogy az irodát be kellett bútorozni, a számítástechnikai háttérrel meg kellett teremteni és meg kellett vásárolni azokat a programokat, amelyekkel dolgozni kezdtünk. Felvettük a kapcsolatot a győri székhelyű ITAG céggel, amely a későbbiekben a számviteli, könyvviteli feladatokat látta el. Elkezdődött az alapok lerakása. A program, amellyel dolgoztunk olyan volt, amelyet más pénztáraknál már alkalmazott a cég. Ezt át kellett alakítani, s egy segédprogrammal kiegészíteni, amely egyszerűbbé, köznapi nyelvvé formálta azt a programot, amely elsősorban a könyvvitelen és pénzügyön alapult. A területi irodákon dolgozó munkatársaknak - akik a szakszervezet irányításával, de az adott cég alkalmazásában dolgoztak -, meg kellett ismerkedniük a Megállapodással, azzal, hogy milyen kört érint és mi az ő konkrét munkájuk a végrehajtásban.

- A Megállapodás erről, hogy rendelkezett?

- Úgy szólt, hogy az 1993. július 1-től elbocsátott dolgozókat kell figyelembe venni azon a hat területen, ahol a bányá-erőmű privatizáció létrejött. A körbe bekerült Oroszlány és Tatabánya is, mivel ott átalakult az állami vállalat részvénytársasággá, s ez privatizációként értelmezhető. 1999 második negyedévében a területi irodák dolgozói - betanításuk során - megismertek a Megállapodással és meghatároztuk számukra azt a szempontrendszert, ami alapján az adott területen létrejött területi bizottságok elvégzik az egyének felmérését, és elkészítik a támogatási javaslatot.

- Miért javaslatot?

- Azért, mert ebből előterjesztés készült, amit a pénztár központi irodája végzett el és a Tárcaközi Bizottság elé került, amely ellenőrizte, s jóváhagyta a területi bizottságok által javasolt támogatásokat. A központi irodának ebbe nem volt beleszólása, maga a számítástechnikai rendszert is csak a kezdő póluson lehetett módosítani, közben nem lehetett a rendszerbe belépni. Ez megvédte a központ irodát attól a vádtól, hogy menet közben esetleg módosított az adatokon. Minden a kezdőpontnál dőlt el, s ha valami változtatás kellett, oda is nyúltunk vissza. A Tárcaközi Bizottság egy támogatási, elbíráltási segédletet alakított ki, ez vált munkájává az önsegélyező pénztárnak, munkája során ezt hajtotta végre. Ez a pénztár nem klasszikus önsegélyező pénztárként működött, hiszen csak a pénztári formában hasonlított arra. Talán az ellenőrizhetősége miatt választották ezt a formát. Volt egy belső ellenőrzés, amit én gyakoroltam a munkatársammal. Minden beérkezett kérelmet személyesen és egyenként ellenőriztünk, hogy az elbírált jogszzerűen történt-e? A második ellenőrzési pont a Tárcaközi Bizottság volt. Ott ténylegesen ellenőrizték, hogy megfelelnek-e a feltételek a támogatás kifizetésére, s tételesen hagyták jóvá a támogatási összegeket. A harmadik ellenőrzési pont a Pénzügy Szervezetek Állami Felügyelete volt. Az alapszabályt, a szervezeti működéseket, a pénztár testületeinek

(Igazgató Tanács, Ellenőrző Bizottság) működését, a számviteli szolgáltatók ellenőrzését kísérte figyelemmel. Adott esetben, sérelmi felszólalások esetén, a tagok védelmében eljár.

- Gyakran volt erre példa?

- Kévs esetben történt meg, hogy a pénztár tagja elvesztette a türelmét, hogy késik a támogatás és a PSZÁF-ig jutott az ügye. Nyilván ugyanazt a választ kapta tőlük is, mint tőlünk, hogy ha a Foglalkoztatási Alapban nincs pénz, akkor sajnos nem tudjuk kifizetni a támogatást. Nos, ezért sem volt a BDSZ ÖSP klasszikus pénztár, de közben, ellenőrzésében teljesen megfelelt annak.

- Mikor kezdődött el a tényleges csomaggyűjtés?

- 1999 második félévében. Ez a területi irodáknál a 1993 óta elbocsátott dolgozók adatainak begyűjtését jelentette. Sokat segített ebben az adott cég munkaügyi osztálya, hiszen ők rendelkeztek a megfelelő dokumentumokkal. Az alapszabályban pontosan rögzítették, hogy a munkahelyüket veszített emberek közül ki jogosult a támogatás valamelyik formájára. Tíz szolgáltatási fajta volt, melynek keretében a Területi Bizottságok eldöntötték, illetve a pénztártag, a jelentkezésénél már igényelte azt a bizonyos fajta szolgáltatást, és hozzá leadta a szükséges dokumentumokat a területi irodánál. Az első csomagról 2000-ben döntött a Tárcaközi Bizottság, s még ebben az évben sor került a kifizetésekre. Tizenkilenc csomag került 2007. december 31-ig összegyűjtésre, elbírlva és 2008-ban az utolsó is kifizetésre.

- Hogyan modellezhető a támogatás folyamata az igény beadásától a kifizetésig?

- Az egyes személyek szempontjából a következő eljárást kellett lefolytatni. A pénztár területi irodájának helyi ügyintézője a munkaügyi osztályok által leadott listán meglévő címekre levelet küldött. A hat területi irodától több ezer levél ment ki ilyen formán. A komlói, a lyukóbányai, az ajkai, a tatabányai, az oroszlányi és a visontai volt dolgozók kapták meg ezeket. A kiértesített embereket behívták az irodára.

(Folytatás a 2. oldalon)

A munkabiztonság fontossága

„...A BDSZ Munkavédelmi Bizottság újuljon meg az új munkavédelmi képviselőkkel, fogja át az ágazat munkavédelmi tevékenységét, tapasztalatcserék útján segítse a munkavédelmi képviselők munkáját, szervezzen konferenciákat az ágazat munkavállalói, munkaadói és a kormány képviselőinek bevonásával.

A munkavédelemmel kapcsolatos átfogó kérdéseknek legyen helye az ágazati érdekegyeztetésben. Ki kell dolgozni, hogy milyen technikával lehetne, időben átfogó képet kapni, a munkavédelemhez kapcsolódó statisztika alakulásáról, hogy az ne csak évekkel később jusson el az érdekképviseletekhez. A munkavédelmi képviselők bevonásával, az ágazat jelentős részét lefedve, ez elérhető lehet.

A munkavédelmi képviselők követeljük meg, hogy a foglalkozás - egészségügyi szolgáltatókat érdemben vonják be az évenként kötelezően felülvizsgálendő kockázatelemzések átvizsgálásába.

A Bányá-egészségügy - Bányabiztonság Alapítvány által finanszírozott pályázatok eredményeiről, anyagairól a munkavédelmi képviselők kapjanak időnként tájékoztatást a BDSZ által szervezett rendezvényeken.

A munkavédelmi képviselőknek olyan továbbképzéseket kell szervezni, amelyen az általános tájékoztatáson felül, az egyes területeken tevékenykedő képviselők egymásnak tartanak tájékoztató előadásokat a saját munkájuk során szerzett tapasztalatokról...”

(Részlet a BDSZ XXX. kongresszusán elfogadott, a 2005-2009 közötti időszakra szóló Programból.)

A Bányá- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete ez év végén tartja soron következő - szám szerint a XXXI. - kongresszusát, ahol az Országos Tanács beszámoló a küldötteknek a négy év alatt végzett munkáról. Sor kerül a szakszervezeti munka minden területére, így arra is, hogy a Programban megfogalmazott munkavédelemmel, munkabiztonsággal, munkaegészségüggyel kapcsolatos célkitűzések mennyiben valósultak meg.

Az egy percig sem lehet kérdés, hogy a fentebb felsorolt területek a munkavállalói érdekvédelem, kiemelt jelentőséggel rendelkező, alkotó elemei. Mint ahogyan az is nyilvánvaló, hogy azok az emberek, akik szakszervezeti megbízásból, demokratikus választás útján, a munkavédelem tisztségviselői lettek (Munkavédelmi Bizottság tagjai, munkavédelmi képviselők) munkájukért minden elismerést megérdemelnek.

Olyan missziót teljesítenek, amelynek középpontjában a bányász, az ember áll, hiszen a munkavédelmi szabályok betartása és betartatása, a balesetek elkerülése, mind az ő érdekeit szolgálja.

Nehéz és felelősségteljes „beosztás” az övék.

Magam is találkoztam olyan dolgozói felfogással, hogy: a szabályok azért vannak, hogy kicselezzük azokat. Vagy: ha egy az egyben betartanánk a biztonsági előírásokat, nem tudnánk eredményesen termelni. Vagy: a védőfelszerelés akadályoz a munkában. Ugye ismerős mondatok? Ismerősök, de veszélyesek is.

Egyik barátom - a példa szempontjából indifferens, hogy mi a neve és hol dolgozik - elmesélte, hogy esküdt ellensége volt a különböző védőfelszerelések használatának, mert vallotta, hogy azok lelassítják a munkavégzést, és különben is, ha az ember körültekintő és figyelmes, nem érheti baj. Aztán bejött a „hibapont”, nem volt rajta védőkesztyű, s a drótkötél letépte két körmét. Még aránylag könnyen megúsztam, értékelte utólag az esetet, persze azóta szigorúan betartja az előírásokat, s még csak a teljesítménye sem esett vissza.

Találkozhatunk olyan munkavállalóval is, aki ugyan betartja az előírásokat, de nem a biztonságát megfontolást tartja szem előtt, hanem a büntetésétől való félelem motiválta cselekedetét. Vagy éppen az a félsz, hogy az előírt mennyiséget nem tudja kitermelni, ha a munkabiztonsági szabályok „gúzsba kötik”.

Természetesen ezek a vélekedések és hiedelmek nem általánosíthatók. A bányász-társadalom köztudottan összetartó közösség, a legendás bányászszolidaritás az évek során sem kopott meg, hiszen a munka jellege olyan, ami megköveteli a fegyelmet, az egymásra figyelést, a veszélyek kivédésére való fokozott felkészülést.

A rendszeres és folyamatos tájékoztatás elengedhetetlen. Az ellenőrzés nem kevésbé. Ez a munkavédelmi képviselők talán legfontosabb feladata. Ehhez persze az szükségeltetik, hogy minden szempontból felkészültek, naprakészek legyenek, hogy ismerjék a munkahelyüket, az arra vonatkozó munkavédelmi előírásokat, a munkavégzést elősegítő, vagy éppen gátló körülményeket.

A Bányá- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete igen nagy súlyt helyez arra, hogy a munkavédelmi képviselőket felkészítse feladatuk ellátására. Lapunk más helyén olvasható az a levél, amely a képviselők képzését, továbbképzését a BDSZ székházába szervezi, ahol arra hivatott, s szakterületükön kiváló előadók garantálják a színvonalas munkát.

Annál is inkább indokolt ez a tanfolyam, mivel számos munkahelyen volt a közelmúltban Munkavédelmi Bizottság, illetve munkavédelmi képviselő választás, s tapasztalataink szerint nagyon sok az új tisztségviselő, akik eddig nem kerültek mélyebben kapcsolatba a szakszervezeti munka e fontos területével, ezért szükséges az alapismeretek elsajátítása. Mint ahogyan a már tapasztaltabb képviselők is igénylik információs bázisuk frissítését.

A BDSZ - e téren is - nagyon szoros kapcsolatot ápol a Magyar Bányászati és Földtani Hivatallal, azon érdekközösség alapján, amely a bányászati dolgozók munkabiztonsága és egészsége védelmében nyilvánul meg.

Hámori István Péter
a Bányamunkás főszerkesztője

	szeptember		
	1-től		
Családi pótlék			
egy gyermekes család esetén	11.700,-	12.200,-	12.700,-
- egyedülálló esetén	12.700,-	13.700,-	14.200,-
kétgyermekes család esetén gyermekenként	12.700,-	13.300,-	13.800,-
- egyedülálló esetén	13.800,-	14.800,-	15.400,-
három vagy több gyermekes család esetén gyermekenként	14.900,-	16.000,-	16.600,-
- egyedülálló esetén	15.900,-	17.000,-	17.600,-
tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos	22.300,-	23.300,-	24.200,-
- egyedülálló esetén	24.400,-	25.900,-	26.900,-
nevelőszülőnél elhelyezett gyermek után (a támogatás legalacsonyabb összege)	13.000,-	14.800,-	15.400,-
Gyermekgondozási díj			
A naptári napi átlagkereset 70%-a, de legfeljebb a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a:	91.700,-	96.600,-	100.100,-
Gyermekgondozási segély (GYES)	26.830,-	28.500,-	28.500,-
2007. február 15-től	27.130,-		
(jogosult a nyugdíjas és a 16 életévét betöltő kiskorú szülő is, ha a gyámjával nem él egy háztartásban)			
iker gyermek esetén függetlenül			
a gyermekek számától	53.660,-	57.000,-	57.000,-
2007.február 15-től	54.260,-		
Gyermeknevelési támogatás (GYET)			
(gyermek számától függetlenül)	26.830,-	28.500,-	28.500,-
Anyasági támogatás			
- gyermekenként	60.367,-	64.125,-	64.125,-
- iker gyermek esetén	80.490,-	85.500,-	85.500,-
Fogyatékosági támogatás			
havi összege öregségi nyugdíj legkisebb összegének 65%-a	17.439,-	18.525,-	18.525,-
- halmozottan sérültek esetén annak 80%-a	21.464,-	22.800,-	22.800,-
Rendszeres szociális segély: Havi összege a fogyasztási egység alapján számított családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja tényleges havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alaphár mindenkor kötelező legkisebb összegének (71.500,-Ft) személyi jövedelemadóval, munkavállalói egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 90%-ának szorzatával. A rendszeres szociális segélyre egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.			
Álláskeresők járadéka	2007.	2008.	2009.
I. szakasz: a korábbi átlagkereset 60%-a:		41.400,-	42.900,-
alsó határa a minimálbér 60%-a			
felső határa ennek kétszerese:		82.800,-	85.800,-
II. szakasz: a minimálbér 60%-a		41.400,-	42.900,-
Álláskeresők segélye			
a minimálbér 40%-a		27.600,-	28.600,-
Nemzeti helytállásért pótlék	126.300,-	135.800,-	138.800,-
- özvegy esetén		67.900,-	69.400,-
Egyebek	2007.	2008.	2009.
Nyugdíjasok szénjárafordóság pénzbeli összege (Ft/év)	30.900,-	33.360,-	35.400,-

Sikondai Bányászati Utókezelő és Éjjeli Szanatórium térítési díja (Ft/nap/fő)

I. kategória (a korábbi szintű szolgáltatás)			
- Bányaiipari aktív dolgozó, bányász nyugdíjas és közvetlen hozzátartozója			1.300,-
- Egyéb nyugdíjas, bármely foglalkozásból			1.500,-
- Nem bányász aktív korú dolgozó			1.900,-
II. kategória (TV, telefon, fürdőszoba és WC.)			
- Bányaiipari aktív dolgozó, bányász nyugdíjas és közvetlen hozzátartozója			1.600,-
- Egyéb nyugdíjas, bármely foglalkozásból			1.800,-
- Nem bányász aktív korú dolgozó			2.200,-
III. kategória (1-2-3 szobás összkomfortos)			
- Bányaiipari aktív dolgozó, bányász nyugdíjas és közvetlen hozzátartozója			1.800,-
- Egyéb nyugdíjas, bármely foglalkozásból			2.200,-
- Nem bányász aktív korú dolgozó			2.600,-
Beutalási időtartam 18-20 nap. A négy oldalas orvosi beutalón túl reumatológus szakorvos által felírt 4 gyógytényezőre (kezelésre) szóló vény szükséges. Rehabilitációs hozzájárulás mértéke			
(összege) Ft/fő/év	152.000,-	164.400,-	177.600,-
(3%-ról 8% -ra, a munkáltató fizeti az 1991. évi IV. tv. alapján)			

Budapest, 2009. január 12.

Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete

1. számú melléklet

Az Országos Érdekegyeztető Tanács megállapodása a 2009. évi minimálberről, garantált bérminimumról, valamint keresetnövelési ajánlásról

1. Az Országos Érdekegyeztető Tanács megállapodott arról, hogy

a) a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 2009. január 1-jétől havi 71.500 forint;

b) a legalább középfokú iskolai végzettséget és/vagy szakképzettséget igénylő munkakört ellátók garantált bérminimuma, gyakorlati időtől függetlenül 2009. január 1-jétől havi 87.000 forint, 2009. július 1-jétől 2009. december 31-ig 87.500 forint.

2. Az Országos Érdekegyeztető Tanács - annak figyelembevételével, hogy a kormányzati prognózis szerint 2009-ben a bruttó hazai termék 1%-kal csökken, a fogyasztói árszínvonal éves átlagban 4,5%-kal emelkedik, a személyi jövedelemadó pedig nem változik - 2009-ben a bruttó keresetek 3-5%-os növelését ajánlja a vállalkozási szférában kollektív bértárgyalásokat folytató szociális partnereknek.

Az Országos Érdekegyeztető Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a gazdasági helyzetre tekintettel, a helyi bértárgyalásokon a munkahelyek megőrzését tekintésük elsődlegesnek.

3. Az Országos Érdekegyeztető Tanács javasolja, hogy a közszférában is belátható időn belül szülessen megállapodás a 2009. évi keresetekről.

Budapest, 2008. december 12.

Záradék

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége és a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége a megállapodással nem ért egyet, de a létrejöttét nem akadályozta meg.

A fenti megállapodás a 321/2008. (XII. 29.) Kormányrendeletben van szabályozva.

2. számú melléklet

Korrektív nyugdíjemelés 2009-ben (2009. szeptember 1-től)

Egységesen 2%-kal emelkedik az 1988. január 1. és 1990. december 31. között megállapított sajátjogi nyugdíjak összege.

Ezekben az években viszonylag kedvező feltételek mellett került sor a nyugdíjak megállapítására, ezért a nyugdíjuk magasabb az átlagnál. Ez indokolja, hogy az emelés mértéke kisebb, mint más csoportoknál, egységesen 2%.

Az intézkedés eredményeképpen 320 ezer nyugdíjas nyugdíja emelkedik átlagosan 1.200,-Ft-al.

Újabb 4%-kal emelkedik az 1992. január 1. és 1995. december 31. között megállapított sajátjogi nyugdíjak összege.

A 2008. évi átlagosan 7,4%-os - az 1991-1996 között sajátjogon nyugdíjazottak teljes körét magában foglaló - emelést követően az 1992-1995 megállapított nyugdíjak további, egységesen 4%-kal emelkednek, mivel ezekben az években voltak a nyugdíjba vonulás feltételei a legkedvezőtlenebbek.

Az intézkedés 490 ezer nyugdíjast érint, az emelés átlagos összege havi 2.200,-Ft.

Egységesen 4%-kal emelkedik az 1997. január 1. és 1998. december 31. között megállapított sajátjogi nyugdíjak összege.

Az ebben a két évben induló nyugdíjak megállapítási feltételei átmenetet képeztek a korábbi kedvezőtlen és a már a gazdasági fellendülés időszakában megállapított nyugdíjak között.

Az intézkedés mintegy 160 ezer nyugdíjas havi nyugdíját emeli átlag 2.300,-Ft-al.

Korábbi években történt korrektív nyugdíjemelések:

2007. január 1-jétől a szolgálati idő hossza és a nemek szerint differenciáltan emelkedik az 1988 előtt megállapított sajátjogi nyugdíjak összege.

-A férfiaknál, mindenki nyugdíja 3%-kal emelkedik és akinek 29 évnél több szolgálati ideje van, az többletvenként további 0,5%-os, legfeljebb 10%-os emelésben részesül.

-A nők nyugdíja 5%-kal emelkedik és ha 27 évnél több szolgálati idővel rendelkeznek, szintén többletvenként további 0,5%-os, legfeljebb 10%-os emelésben részesülnek. A nők kedvezőbb feltételeit az indokolja, hogy 1988. előtt még nem kaptak a nők a szolgálati idő számításakor gyermekenként 1-1 év kedvezményt.

2008-ban a szolgálati idő hossza szerint differenciáltan emelkedik az 1991-1996 között megállapított sajátjogi nyugdíjak összege.

-egységesen 4%-os emelésben részesülnek,

-a 29 év fölötti szolgálati évekre további évi 0,5%-os, továbbá maximum 10%-os emelés jár (a szolgálati idő korrektív arányosan kiterjed a rokkantsági nyugdíjasokra is)

3. számú melléklet

TÁJÉKOZTATÓ A „C” díjszabással igénybe vehető villanyáramdíj kedvezményről.

A kedvezményesen vételezhető villamos energia mennyisége évente a jogosult által megválasztott két felhasználási helyen összesen legfeljebb 15.000 kWh, amelyből a második felhasználási helyen évente legfeljebb 2.500 kWh vehető igénybe.

Az első kedvezményes felhasználási helyen a kedvezmény mértékét az alábbi táblázat mutatja:

Kedvezményes fogyasztás mértéke	Kedvezményes villamosenergia-díj az egyetemes szolgáltató részére egyébként fizetendő díj %-ban
0 kWh-tól 6.000 kWh-ig	37%
6.000 kWh-tól 9.000 kWh-ig	40%
9.000 kWh-tól 12.000 kWh-ig	50%
12.000 kWh-tól 15.000 kWh-ig	60%

(A kedvezményes villamosenergia-díj növekménye a fogyasztástöbbletre vonatkozik, tehát például az első kedvezményes felhasználási helyen 8.000 kWh éves kedvezményes fogyasztás esetén 6.000 kWh az egyetemes szolgáltatási díj 37%-án, 2.000 kWh az egyetemes szolgáltatási díj 40%-án vételezhető.)

A második kedvezményes felhasználási helyen vételezett villamos energia díja a kedvezmény igénybevétele nélküli lakossági egyetemes szolgáltatási díj 60%-a.

A VÉRT gondol a jövőre...

A jelenlegi, feszültségekkel terhes gazdasági- és energiapolitikai helyzetben a Vértesi Erőmű Márkushegyi Bányüzeménél a jövőre gondolnak. A szakszervezet, az Üzemi Tanács és a

munkáltató közös érdeke, hogy a mára már jócskán megcsappant bányászlétszám szakmai színvonalát megtartsa, sőt, ha lehet, a modern kor követelményeinek megfelelően fejlessze. Mindez

a BDSZ hathatós támogatásával történik. A közös összefogás eredményeként, sikerült a központi költségvetésből az erre a célra lehívható keretből állami támogatást nyerniük. Így tudtak -többek között- bányagép-és berendezés kezelői, önálló villanszerelői, iv- és lánghesztyői, Sb-Rb kezelői, bányakábel és tömlővezetékek szerelői, kazánfűtői és targonca vezetői tanfolyamot indítani. A különböző továbbképzéseken és tanfolyamokon mintegy 210 fő vesz részt. Talán sikerül újraindítani Oroszlányon a vágarképzést is, igaz ehhez a Regionális Tanács segítségére is szükség lenne. A Péch Antal Szakközépiskola Oroszlányra kihelyezett tagozatán 16 leendő aknász részesül képzésben. Mindezek tükrében talán mégsem kell temetnünk a bányász szakmát, nem hiábavaló az itteniek előre tekintése és a reményük abban, hogy még hosszú évekig tudják hasznosítani az itt megszerzett tudást és tapasztalatot.

Sawia

Egy volt bányamentő visszaemlékezése

A Pécs – Meszesi Nyugdíjas Bányász Szakszervezet és a Bányász Emlékekért Egyesület szerdai fogadó napjának az utóbbi időben rendszeres vendége Szabó József.

A nyugdíjas aknászt, bányamentőt és ötvenhárom éves szakszervezeti tagsággal rendelkező bányászt nagy szeretettel veszik körül a munkatársai. Gyakran csak csendes hallgatója az ott folyó beszélgetéseknek, de ha bekapcsolódik is, a legtöbbször a bányász múltjáról, a bányamentőként eltöltött évekről esik szó.

Amikor 1937-ben megszületett, a szülei egy kis Tolna megyei pusztá cselédlakásában éltek, ahol közös konyhán, tűzhelyen osztozott három család. (Az egyetlen saját tulajdon a konyhában a lisztesláda volt.) A szülők hamar rájöttek arra, hogy a gyerekek továbbfejlődésére – iskola hiányában – nincs sok lehetőség, ezért beköltöztek Kaposvárra. József az elemi iskola nyolc osztályát már Kaposváron végezte el. Más lehetőség hiányában tovább tanulásra a zirci vágár iskolába iratták be, amit kitűnő eredménnyel végzett el. Üzemi gyakorlatra a Dudari szénbányába jártak. Az iskola elvégzése után a vágár gyakorlatot a Komlói Szénbányák III.-as üzemében szerezte meg. A Zircen szerzett vizsgái mellé itt újra vágár vizsgát kellett letenni, mert ezek a bányák más veszélyességi osztályba tartoztak. (Egymás közt úgy nevezték

magukat, hogy ezzel a vizsgával „sújtóléges” vágárok lettek.)

Egy év komlói kiterő után került át a Pécsi Szénbányák Széchenyi aknájára, a fejtési körlethez, itt elővágásban dolgozott. Két éves itt tartózkodás után már ifjúsági brigádot szervezett és vezetett, amely csapattal sok sikeres évet tudhat maga mögött. Munkaversenyek sorát nyerte meg a brigád és ennek jutalmaként egy hat napos Moszkvai úton vehetett részt.

De nem csak a munka volt számára fontos, hanem dolgozó társainak biztonsága is. 1957-ben – fiatal korára való tekintettel – csak bányakapitánysági engedéllyel lehetett bányamentő. Ebben a tevékenységben 18 évig vett részt. Időközben elvégezte a bányaiipari technikum esti tagozatát és tizenöt éven át aknászként dolgozott. 1958-ban megnősült és hamarosan lakást is kapott a meszesi városrészben, egy 24 lakásos bányamentőknek épült társasházban. Ezzel vége szakadt a több évig tartó legényszállói életnek.

Mint bányamentő nagyon sok bevetésen vett részt és 10-12 bányásztársa kimentésében működött közre. Sajnos arra is volt példa, hogy minden igyekeztük ellenére sem sikerült omlás, vagy gázkitörés következtében megsérült munkatársuk életét megmenteni.

Az egészségi állapotában bekövetkezett nagyfokú romlás miatt, 35 év földalatti munkaviszony után rokkantsági nyugdíjba került. Jelenleg 100%-os rokkant nyugdíjként csak nehezen és nagyon ritkán mozdul ki otthonról. (Kivételesen a már említett szerdai nap.) Ami nagy erőt ad számára az a család. A feleségével 50 éve élnek boldog házasságban. Két gyermek, négy unoka és négy dédunoka szépíti meg az életüket.

A bányamentők különös tiszteletet és megbecsülést élveznek a bányászok és az üzemek vezetői között. Példának hozta föl azt az esetet, amikor a Széchenyi aknai mentőállomásról a pár kilométerre lévő István aknai központi mentőállomásra hintóval szállították őket, hogy a füst kamrai gyakorlaton részt tudjanak venni. Amikor a mozgásban még a betegsége miatt nem volt ennyire korlátozva gyakran megfordult a Pécsbányai temetőben és soha nem mulasztotta el, hogy meg ne álljon a temető közepén lévő (általuk „siratófálnak” nevezett (emléktáblánál) és az unokáinak ne hívja fel a figyelmét azokra a hősökre, akik életüket áldozták dolgozó társaik megmentéséért és a természet erőivel való küzdelemben.

Traj Ferenc
Bányász Emlékekért Egyesület
alelnöke

Látogatás a vízbányában

Amikor Torma Lajos Szb-titkár a vezetőség tagjainak, illetve a munkavédelmi bizottságnak említette, hogy az ÉDRV Szakszervezeti Bizottsága nevében Nagyvárad István meghívásának eleget téve, vízbányai látogatásra készülünk, elkerekedett szemekkel néztek rá: vízbánya? Ilyen is van? Igen, elmondhatjuk, hogy van, mégpedig Tatabányán kettő is. Az Észak-Dunántúli Regionális Vízművek működteti és mintegy 3-400 ezer lakost lát el friss, egészséges ivóvízzel. A XIV/A akna kb. 250 méterrel a föld felszíne alatt található. Annak idején a fölötté levő szénvagyont lefejtésének megkönnyítése céljából hozzák létre és miután a szénbányászás befejeződött, a vízbányák maradtak, hiszen azóta is napi 10-11 ezer m³ vizet adnak. A víz minősége kiváló, (tanúsítjuk, hisz a délelőtti műszakon lévő a szénport ezzel öblítették le), hogy igen finom is ami azt is jelzi, hogy a XIV/A akna vizét ásványvízzé nyilvánították. Maga a bánya szerkezete hasonló más bányák szerkezetéhez, csak mindez kicsiben. Itt is van fővágat, és megfelelő szellőztetést biztosító légvágat. A

víz a kőzetbe fűrt lyukakból nyerik, amit összegyűjtve a felszínre szivattyúznak 2 hatalmas, 10 ezer m³-es tartályba. Minimális fertőtlenítés után kerül a víz a környékbeli tartályokba és végül soron a háztartásokba.

Ez a bányalátogatás még az avatott szemű szénbányászok számára is

élmény volt. Hálásan mondunk köszönetet Varga Sándor szakvezetőnek, a bánya történetének és működésének bemutatásáért, Weber Antal főaknásznak a szakszerű kalauzolásért és a szakszervezetnek a pazar vendéglátásért.

sawia

Tisztelet, csendes főhajtással

BÓCSÓ JÁNOS

Megdöbbenve fogadtuk a hírt, hogy kedves kollégánk és barátunk, a ME Zrt BDSZ Petőfibányai Nyugdíjas Bányász Szakszervezetének titkára, Bócsó János, hetvenegy éves korában, 2008. december 30-án, váratlanul elhunyt. Bár betegsége sokak által ismert volt, mégis oly gyorsan távozott el az élők sorából.

1937. március 7-én született Etesen. Az ötgyermekes bányászcsalád első szülöttjeként már fiatalon kapcsolatba került a sok szépséget és még több veszélyt hordozó bányászattal. Olyan volt, mint választott hivatása - komoly és megfontolt -, mert a bányászatot hivatásának tekintette. Ugyanakkor nem volt tőle távol a humor, a viccelődés sem. Szerette az életet. Szinte élet-erő volt számára a közéleti tevékenység. Választott funkcióját a bányász szakszervezetben nagyfokú elkötelezettséggel végezte. Önzetlenül, lelkiismeretesen és fáradtságot nem kímélve tett eleget a kihívásoknak. Ahogy életében sokszor kinyilvánította: Semmiség, csak teszem a dolgomat.

Ilyen volt Bócsó János, azaz Jani bácsi, ahogyan sokan szólították - nagy tisztelettel -, mert szerette a közvetlenséget.

A család is fontos szerepet töltött be az életében, szerető férj és apa volt. 1958-ban kötött házasságot, amelyből két leánygyermek született.

Kiemelkedő szakszervezeti tevékenységét, odaadó érdekképviseleti munkáját, 2007-ben, a Bánya és Energiaipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke, Rabi Ferenc kolléga elnöki elismerő oklevéllel köszönte meg. Pedig olyan ember volt, aki sosem várt jutalmat azért, amit tett a közösségért. Más is ezt tennie, hallottuk tőle oly sokszor. A szürke hétköznapok egyszerű, de emberségben kiemelkedő alakja volt, aki halála után is maradandó sokak számára. Mert mindig ember tudott maradni.

Hiányozni fog. Nyugodjék békében. Fájó szívvel mondunk utolsó Jó szerencsét!

/Berta/

A szakadó eső sem tántorította el a hű bányászokat

Borbála szobrát koszorúzták

A 139 éves ajkai bányászat emlékét ünnepelték

Ajkán, a Művelődési Központ előtti parkban a Bányász Hagyományápoló Egyesület és a Bányász Nyugdíjasklub szervezésében koszorúzási ünnepséget rendeztek Szent Borbála, a bányászok védőszentjének névnapján.

Borbála szépsége, fiatalágának éltető ereje sugárzik a lassan hároméves „születésnapját” ünneplő szoborról, egyben hirdeti az ajkai szénbányászat dicső 139 évét, és a város lakóinak háláját egy szép szakma iránt. A szakadó eső sem tudta eltántorítani a nehéz, áldozatos szakmájukhoz hű ajkai bányászokat, hiszen meglepően szép számmal jelentek meg a koszorúzáson, az sem zavarta őket, hogy bőrig áznak; fő, hogy tisztelgettek, emlékezhettek, méltóan ápolhatták szép hagyományukat.

A Padragi Férfikórus énekelt el a Bányászhimnusz, majd Győr Sándor mondott ünnepi beszédet. Emlékezett, hogy 2004 augusztusában az utolsó csille szén felszínre hozása és elhelyezése a Bányászati Múzeumban fájdalmas ünnep volt. Egy szakma megszűnt városunkban. Idézte Schwartz Béla polgármester szavait: „Városunk mindenkor elismerte és megbecsülte a bányászok munkáját, hisz' létünk, városá válásunk meghatározói voltak ők. Tisztelettel adózunk annak a sok tízezer bányásznak, akiknek munkája fényt és meleget hozta el lakásainkba. Kötelességünk, hogy soha ne engedjük ezt a szakmát a feledés homályába veszni.” Kihangsúlyozta, hogy sok-sok kiemelkedő munkát végző bányász dolgozott az ajkai

bányákban. Állami-, Kossuth-díjasok, országos híru brigádok vitték a szakma jó hírét, hoztak dicsőséget városunknak. Az ünnepi szónok azt is megemlítette: - A nehéz és felelősségteljes munka nemcsak dicsőséget hozott, hanem áldozatokat is követelt. 175 bányásztársunk soha nem jött fel a bányából, életét adta a szakmáért. A legfőbb emlékeket az ember általában a lelkében hordozza. Mi is így vagyunk a bányászálodozatokkal, mint ahogy most is, amikor koszorúkat helyezünk el Borbála napon a bányászok védőszentje szobránál – fogalmazta meg ünnepi gondolatait Győr Sándor, a Bányászatért Alapítvány elnöke. Beszédéből kiderült, hogy a bányászok ma is jelképei az összetartozásnak, a másokért végzett munkának, az önfeláldozásnak és a hősiességnek is. – Hirdesse ez a szobor az ajkai szénbányászat dicső 139 évét, és a város lakóinak háláját egy szép szakma iránt, hiszen Borbála 139 évig védte az ajkai bányászokat, és városunk címerének is fő alakja lett. Három éve itt áll Szent Borbála, körülötte a megújult, megszüpült a tér hirdeti, hogy hiába fejeződött be a szénbányászat Ajkán, továbbra is él a bányászszellem, és nemcsak a bányászokban, hanem Ajka minden lakójában – fűzte hozzá.

A megemlékezés koszorúit az önkormányzat, a bányászati szakszervezetek és – hagyományápolók képviselői helyezték el a szobor talapzatára.

Tollár Sándor
Fotó: Györkös

Ötven éve adták át a várpalotai Jó szerencsét Művelődési Központot

Várpalota város Önkormányzata a Bányász Nyugdíjas Szakszervezet a Bányász hagyományok Ápolásáért Egyesület és a Szinbád Kht székhelyintézménye munkatársainak együttműködésével, kellemes órákat szerzett a színházteremben helyet foglaló nagyszámú ünnepelőnek.

A Bányász himnusz harangjátékra hangszerelt dallami vezették be a megemlékezést.

Ezt követte Németh Árpád polgármester köszöntője. Mondandójában hangsúlyozta „a város életében meghatározó a Jószer. Olyan hely ez, ami megkerülhetetlen az itt élők számára. Vér a vérünkben, test a testünkben”. „Kötődése a régi bányáskultúrához mai napig tartó folyamat.”

Rabi Ferenc a Bánya – és Energiaipari Dolgozók Szakszervezet elnöke, a bányászok kultúratevő múltját és közösségformáló tevékenységét méltatva így értékelt: „...a százhusz éves várpalotai bányáskodás időszakában a gazdasági eredmények mellett kulturális életet is teremtettek. Amennyiben a bányász hagyományokra az itt megteremtett értékekre vigyáznak akkor a jövőben is büszkeséggel gondolhatnak arra a teljesítményre, amit ebben a házban, ebben a városban elértek.”

Az ünnepi megemlékezés szakmai értékelésére, összegezésére - Ötven év a közművelődésért - címmel Petrovics Lászlót, a Jó Szerencsét Művelődési Központ egykori igazgatóját kérték fel a rendezők.

A korábbi direktor -1987-1998 között vezette az intézményt- bevezetőjében kitért arra, hogy „az intézmény öt évtizedes gazdag múltjának feldolgozását ez ideig nem tették meg. Részéről kísérlet - az időkeret korlátai miatt csak röviden vázolható - egy átfogó szakmai értékelés közlése.”

Az elemző és részletesnek mondható szakmai áttekintéséhez sok-sok forrást felhasznált. Megtudhatták a jelen levők az átadás előtti és utáni az akkori idők írásos tudósításainak hangulatát idéző gondolatok bemutatását. Azt a kontinuitást, ami az elődintézmények a Jó szerencsét Olvasó Kör majd a Szabadság Kultúrotthon és az új intézmény között fennállt. Átfogó képet adott az épületről és a benne otthont talált művelődéstörténeti eseményekről, kulturális tevékenységekről. Negyven esztendőn át a BDSZ volt a fenntartója, majd 1998. február óta a várpalotai önkormányzat említtette.

Kiemelte, hogy alapításától napjainkig a város és vonzáskörzetének kulturális – közművelődési kínálatát eredményesen biztosította.

A megemlékezéseket követően emléklapokat és ajándéktárgyakat

adott át a város polgármestere mindazoknak / több mint húsz főnek/ akik munkájukkal azt kiérdemelték.

Az eseményen felléptek és kellemes kikapcsolódásban részesítették az intézményben működő amatőr művészeti csoportok - a Bányász fúvósok, a Kórus, a Cserregő Néptáncgyűttes, a Nyugdíjas Dalkör, valamint a Black Diamond mazzorett- és show-táncscsoport tagjai - mintegy 80 perces műsorokkal az ünnepelő közönséget, vendégeket.

A rendezvényt követően az állófogadáson házigazdaként Dr. Szabó Pál Csaba ügyvezető igazgató méltatta a nap jelentőségét.

Az épület Dr. Szij Rezső termében erre az alkalomra készült kamara kiállítás volt látható.

Petrovics László

Bódéi bányász- áldozatokra emlékeztek Emléktábla nyolc bányász közös síremlékén

Az 1909-es Ajka-csingervölgyi bányász szerencsétlenség ötvenöt halottjából a második legtöbb áldozat bódéi lakos volt. A településrésztől nyolcan vesztették életüket. Őket a bódéi temetőben temették el. A hetvenes években a sírokat bányászati segítséggel közös sírrá betonozták össze, és oszlopokkal szerte lánccal le is kerítették. A bányászati megszűnése után Bódén a bányász hagyományápolást és őrzést a Bódéért Hagyományörző Egyesület végzi, és természetesen gondozza a sírokat.

A közelgő századik évforduló alkalmából az egyesület komoly munkával a sírokat és környezetüket rendbe

hozta, s egy emléktáblát is állított tiszteletükre. A gránit emléktáblán mind a nyolc áldozat neve szerepel, így öröklítették meg emléküket az utókor részére.

Az avatóünnepségen Horváth Károly elnök köszöntötte a résztvevőket, akik méltóképpen tisztelegtek az áldozatok emléke előtt.

Retezi László: Rátok emlékezem című versét Fenyvesi Imre szavaltta el, majd Győr Sándor, a Bányászokért Alapítvány elnöke mondott emlékbeszédet. Felidézte az 1909. január 14-én történt bányatűz részleteit, melynek következtében ötvenöt bányász vesz-

tette életét. Örök rejtély marad, hogy miért kellett ennyi áldozatnak lenni. A pánik, a döntésképtelenség együttesen okozta ezt a rettenetes balesetet. – A Bányászati Múzeum aknaház falán márványtábla őrzi az ötvenöt bányász emlékét, köztük a nyolc bódéi áldozatét is. A Bódéért Hagyományörző Egyesület példás munkát végez a bányász hagyományok ápolása terén. Ma annak a nyolc bányásznak tiszteletére készített emléktáblát avatjuk, akik közel száz éve bódéi lakosként az aknatűz áldozatai lettek. Bódé lakói nem felejtenek, mindenkor tisztelegnek emléküket előtt, és bízom benne, hogy továbbadják utódaiknak is, hogy ki volt az a nyolc ember, aki életével fizetett, hogy itt a földön fény és meleg legyen – mondta Győr Sándor.

Az emléktáblát Rác Gyula, a vespéremi Bányakapitányság főmérnöke és Kersner István, a Bódéért Hagyományörző Egyesület elnökségi tagja leplezte le, majd a Padragkúti Bányász Hagyományörző Kör, a Csingervölgyért Egyesület, a Nostalgia Nyugdíjas Klub, Bódéért Hagyományörző Egyesület képviselői, valamint magánszemélyek és hozzátartozók helyezték el az örök tisztelet koszorúit a síremléken.

Végül a résztvevők közösen énekeltek el a Bányász himnusz szívszorítóan csodálatos dallamait.

Tollár Sándor
Fotó: Györkös

Rác Gyula és Kersner István leplezte le az emléktáblát

Megemlékezés a karancslejtősi bányász ellenállásról

Síremléket és kopjafát avattak Gusztávánán, a régi temető kertben november 22-én. A sírhant alatt fiatal, erdélyi katona alussza örök álmát, távol otthonától. Két ellenálló bányász társával együtt, az ellenállás bukása után, még a bánya szájánál agyonlőtték a német megszállók, maguk mögött tudva a hatalom támogatását. Síráját eddig is gondozták a falubeliek, most közadakozásból, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Nógrád Megyei Szervezete támogatásával nyughelyét síremlék és kopjafa jelöli. Mindezekről Páles Lajos, a Nógrád Megyei Szabadidős Klubok Szövetségének tiszteletbeli elnöke, az ellenállás történetének kutatója beszélt, megmutatva a bányászok és a hozzájuk csatlakozó katonák útját az ellenállás megszervezésétől, a kivallatásokon, a kényszerbesorozásokon át, egészen az újabb négy ellenálló kivégzéséig. A tiszteletbeli elnök köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak az ellenálló ismeretlen katona nyughelyének felújításához, kiemelve Szabó János kő- és Fráter Lóránd fafaragó munkáját. A bányászok mellett letették az emlékezés a tisztelet koszorúit a sír helyre a még élő társak: Rideg János baglyasaljai és Bartha István karancslapujtői bányászok, az ellenállás résztvevői.

Az egykori lejtősakna bejáratánál most emlékmű idézi a bányászok hősiességét, ahol ugyancsak megemlékeztek a 64 évvel ezelőtti eseményekről. Rákos József, a Bányászszakszervezet Nógrád Megyei Nyugdíjas Bizottságának elnöke, a résztvevők között köszöntötte Hámosi István Pétert, a Bánya és Energiaipari Dolgozók Szakszervezetének alelnökét, a szakszervezet megyei alapszervezeteinek, a civil szervezetek, a pártok

képviselőit, a megye több településéről érkezett szép számú emlékezőt. Emlékbeszédet Lantos Sándor, Karancsalja polgármestere mondott. Azokra a bányászokra, katonákra emlékezett, akik 1944 novemberében ellenálltak a háború folytatását követelő parancsnak, a hadimunkának, a fasiszta terrornak. Több mint háromszázan levonultak a bányára és megszervezték az ellenállást. Amikor a bányászok megtagadták az engedelmességet, az ellenállás megszüntetését, kemény intézkedések következtek. A bányában megszűnt a világítás és elfogyott a levegő is. A felszínre jövő bányászok azonnal megtapasztalták: az ígéretek semmit sem érnek. Három ember életét azonnal elvették és a salgótarjáni laktanyában újabb négy ellenállót lőttek agyon. Lantos Sándor hangsúlyozta: az ellenállók bátor tette, a hazaszeretet szép példája, amelyre mindig emlékezni kell.

Patinszki Lajos, az ellenállók és antifasiszták megyei szervezetének elnöke, arról beszélt, hogy az újraéledő fasizmus, rasszizmus elleni összefogásra, valamennyi haladó erő együttes fellépésére van szükség. Olyan emberibb világ megteremtéséről szólt, ahol az emberek sokasága nem nyomorog és félelem nélkül él. Ezt követően virágokkal és koszorúkkal tisztelegtek az ellenállók emléke előtt.

A Kisterenyi Hagyományörző Dalkör bányászdalok megindítóan szép csokrával és a bányászok himnuszával emlékezett.

A megemlékezést a BDSZ Nógrád Megyei Nyugdíjas Bizottsága, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Nógrád Megyei Szervezete és Karancsalja önkormányzata szervezte.

-vincze-

Bányatörténeti kiállítás Salgótarjában

Bányabejárat és aknatorony, marógép és lánctalpas rakodó, Diesel mozdony Ménkesről, kolóniák Székvölgyről f a salgótarjáni bányakastély épülete, ahol az 1946-os széncsatát szervezték, a 8 nógrádi Kossuth-díjas bányász egyike: Kovács László. Idős Szabó István Kossuth-díjas és Vasas Károly szobrászművész „vájárjai” iskolák, kórházak, élelemtárak, munkába hívó és vészjelző harang Mizserfáról. A „Bányászélet fotóban” című kiállítás résztvevői idézhették a múltat Salgótarjában, a SKÁID Dornyai Béla Tagiskolájában, a forgáchi városrészben.

Ahogy Bakos Sándor, a városrész önkormányzati képviselője elmondotta, a kiállítással a Borbála ünnep és Forgách akna megnyitásának közelgő 150 éves évfordulója előtt tisztelegnek. A Somlyóért, Forgáchért Egyesület és az iskola fontosnak tartja, hogy a bányász-múlt emlékei, értékei megmaradjanak és azt minél többen megismerjék. A hagyományörző civil szervezetek és az iskola vezetése, ezért vállalt országrészt a kiállítás megrendezéséből.

A kiállítást Rákos József a bányászszakszervezet Nógrád megyei nyugdíjas bizottságának elnöke nyitotta meg. „Végigjárta” a bányáskodás történetét az első táro megnyitásától a nógrádi bányák bezárásáig. Méltatta a bányák szerepét az ország energia ellátásában, a települések fejlődésében. Forgách-akna munkát adott az embereknek és élénk kulturális, sportéletet is teremtett a település részen.

Nógrád megye valamennyi bányászszakszervezeti alapszervezetében megem-

lékeztek a bányászok védőszentjéről, Borbáláról. Salgótarjában az 4-es alapszervezet vendége volt Simon Gábor, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkára és Dóra Ottó, az Észak-magyarországi Területfejlesztési Tanács társelnöke. Az államtitkár többek között elmondotta, a nehéz gazdasági és pénzügyi helyzetben a kormányknak nehéz döntéseket kell hozni. A legnagyobb kihívást és az intézkedések sikerét az jelenti, hogy az ország politikai erői képesek e összefogni az ország érdekében. A legfontosabb tennivalónak a stabilitást, a nyugalmat, a munkahelyek védelmét, a foglalkoztatás biztosítását mondta. A kormány 1400 milliárdot szán a foglalkoztatás biztonságára, a munkahelyek szintjének fenntartására. Dóra Ottó szólt a város fejlesztésének tapasztalatairól és fejlesztési lehetőségeiről. Mint mondotta, az eddig megvalósult nagyobb fejlesztések a korábbi megyei és városi önkormányzatokhoz kötődnek. Azt is szóvá tette, hogy az idej régiós pályázati lehetőségeket nem használta ki a városi önkormányzat, még az olyan fejlesztési lehetőségek esetében sem, mint az idegenforgalom, a turisztika.

Lonsták Vilmos, az alapszervezet elnöke - a továbbiakban - a Borbála ünnepet, a Borbála kultusz kialakulásának történetét méltatta. Magyarországra a cseh és szlovák bányászok hozták még valamikor a 13. században, de ma is ápolják a hagyományokat híven őrző szakszervezeti alapszervezetek, a hajdani bányászok.

V.G.

